בסוד שיח

תמרור אזהרה

תיק 02/004785

בבית דין אזורי לעבודה ת"א

ביום 15.7.02 נתנה כב' השופטת נטע רות פסקדין בתיק הנ"ל. עניינו עובד אחוקה בעיריית רעננה, פושר מעבודתו לאחר שסירב לעבוד בשבת "בשל איסור שבמצוות רבו אותן הוא מקיים". העובד, יואל כשני, הגיש תביעה נגד העיריה בגין פיטוריו השופטת, שעמה ישבו בדין שני נציגי ציבור, הודיעה לומר את דברה על המעשה הזה.

השופטת מתוה ביקורת חריפה על עיריית רעננה והודתה להחזיר את העובד לעבודתו. לא לפני שהיא תפצה אותו ב־50 אלף שקל ועוד 5000 שקל שכר טירחת עורך־דין. בין היתר כתובה השופטת בפסקדינה: "התנהגותה המפלה של העיריה והמעשים הפסולים שנלוו לה – לא היו חד־פעמים כלל ועל־פי. תרצאותיהם היו חמורות ופגיעתם בכבוד האדם קשה היא. בנוסף לכך, פגיעה התנהגותה המפלה של העיריה בעיקר של תופש הדת, אף נלוותה לה מידה לא מבוטלת של חוסר תום־לב".

"עיריית רעננה העומר בראשה, זאב בלסקי, מוכרים כסוב לנים בענייני דת העשים מאמצים מוכחים לשמר מערכת יחסים סובה בין דתיים לבין חילונים. ובכל זאת גם בעיד כזאת כאשר נדמה היה שאפשר להבות את הדתי בשקט – הדבר נעשה ובראש וקדי. אלא שמערכת השיקולים של העיריה לע שות מעשה כזה לא עמדה במבחן, מאחר והעובד גילה אומץ לב וגם תקציב הזאלים להיאבק על זכותו שלא לחלל את השבת.

מדוע אני דולה את הסיפור הזה מגבכי אמצע שנת 2002? בדיוק על עתיד המועצות הדתיות מדבר כי הללו יפדקו וי שולבו ביחידות ברשויות המקומיות. גם אני לתומי סברתי שלא יהיה בכך כל אסון, אלא ש"פרשת כשני" היא תמרור אזהרה ליחס הצפוי בחלק נכבד מהרשויות המקומיות לאותה יחידה לענייני דת. אם בעיר כמו רעננה כך נהגו בשומר־שבת – איך ינהגו ברשות מקומית שבה מר"ץ, שיטי, עבודה ואפילו ליכוד רומינסים בעיריה. ומן הסתם לציין כי לליכוד בעי ריית רעננה ייצגו נכבד.

אין ספק המועצות הדתיות חייבות לעבור רה־ארגון מכף רגל ועד ראש ובעיקר ראש וסגני ראש.

ראשי המפרץ הולכים בדרך הנכונה בעניין זה ויבדוק סגן השר לענייני דתות, הרב יצחק לוי, על תוכניתו לעיצוב מחדש של השרותים הדתיים תוך שמירה על עצמאותם של הגופים האלה.

ועכשיו "חופה" לקידושין והסכמים

הרב משה קליין, רב שכונת כפר גנים, מתנדקות המוכר הידוע, הקים יחד עם אחרים את "חופה". הקבוצה המרכיבה את "חופה", "חרטה על דגלה את הרצון לקרב, לגשר ולאחד בין חלקי האומה, וליתן מענה למיפגש המיוחד של היהודי הד סדום נישואין אמנד למנוע מצב של הליכים משפטיים בלתי נעימים במקרה של גירושין".

לדעת הרב קליין, כל הפרסומים של חוגים רבניים מסויי מים כי אין הם לוקחים תמורה כספית עבור עריכת חו"ם – יש בהם משום וילות ברבנים ובאמתחתו נימוקים כמים לים מכ סום.

"חופה" קמה כמשקל נגד לרבני "צדר" שהפכו פופולריים מאוד ומצלים על המממד הרבני החוגים שאינם מזוהים עם "צדר" והשקפת עולמה.

גם "חופה" וגם "צדר" רוחקים כגראה את רגלי הרבנים הכ קוימים ובעניין זה הגיעו תגובות רבות ל"הצופה" שהתייחסו לרבני "צדר". שכן, "חופה" היא יצירה חדשה למדי.

הרבנים מתענים על השגת גבולם בכל עניין ודבר.

כותב רב ירחמיאל מוסי וידוע: עריכת חופה וקידושין על ידי הרב, היא אחת האמצעים ליצירת קשר בין הרב לבין אנשי קהילתו. לא כל אלה הגרים בעירו מוכרים לו ובאשר מגיעה "עת רודים", זוהי בשבילו ההזדמנות לשוחח עם בני הזוג, עם הוריהם וליצור תשתית לקשר גם לאחר שתרידום התזמורת בחתונה. כאשר מגיע רב מוצץ לעיר, מוצץ לשכונה, הוא מר ויח אולי את הכבוד הרגיל של הפרסונית, אלא שמיד לאחריה הוא נעלם אין הוא שומר על שום קשר עם הזוג הצעיר ומשפחתם.

החוב המסריע של הרבנים יודע יפה מאוד את מלאכת ניהול מקסי תר"ק והמסגנן הזה אינו נחלתם הבלעדית של רבני "צדר".

שאלתי את הרב הירושלמי כמו את האחרים שפנו ל"הצ פה", מדוע כה רבים רודים את רבני "צדר". תשובתו הם אמר נים על יחסי צבוד ואנחנו לא מתעסקים בכך. הרב המקומי מתייחב לבני קהילתו בכל עניין דבר כלל, כמובן, חופה וקר דושין והנשל את ממנו נוהג שלא כדין ופונע במידקם הקדין של חיי הקהילה, ובמיוחד עם אותם אלה שאינם שומרים עדיין תורה ומצוות.

"הודיה" דיסק חדש של אהוד בר־לוי

בת נגלדה לו למלחין השיר־לי אחד בר־לוי הזדיה שמה. לכבודה הציא לאויר העולם דיסק חדש עם לחנים חדשים שלו, והנושא את שם בתו הזדיה.

הלמה תמיד אני כתבב עליו ולא על מלחינים אחרים הנפר צים בשוקי משום שבר־לי אינו מותב למוקדי הכוח הבבנים, פתוחי־שערים ונגעלדם, והוא גם לא מחפש־אותם. רוב יצירי תיו פשוט מעולות והגיעה השעה לתת לו את המקום הראוי לו, גם בלי "קשרים וקשרי קשרים". בדיסק החדש: המלאך הגואל אותי, ריבון כל העולמים אזון כל הנשמות, יקום פורקן מן שמיא וישיגך אלוקים כאפרים וכמנשה. משתתפים: דדי גראר כר, מנרי ג'רופי, ירון בר ואסף גבל. נשמה גדולה.

"הגיור אינו הפתרון"

הרב רב ליאור, הרב ישראל רוזן, הרב יעקב והספטיג, הרב נחום אייזנשטיין, נציג "המועצה להגנת העם היהודי", נציג העמותה "דרום היהודי לישראל" ועמותה חילונית למען מדי נה יהודית מתוקנת – נפגשו באחרונה לדון בסוגיה הלא קלה: האם הגיור הוא הפתרון למאות אלפי הלא־יהודים שהגיעו לי שראל במסגרת העלייה ההמונית".

מהנתונים שהוצגו בפגישה הזאת עולה, כי לאורך שבע השנים האחרונות, מספר המהגרים הלא יהודים שמציף את הארץ גדול פי 2.7 מהריבוי של האוכלוסיה הערבית במדינת־ישראל. לדעת הרב"ל גיור אינו יכול לתת מענה למצוקה הדמוגרפית ולא נועד לשם כך.

בפגישה דווח כי עשרות אלפי נוצרים מוצהרים וקבוצות רבות הדבקות בהוותם ובלאומיותם האחרת – כלולים בתוך אותו גל עלייה ששטף את ישראל מחבי העשים.

לפגישה זו יהיה המשך רחב יותר.

מהכתמים ייעשו מרגליות מזהירות

במאן חסידי צאנז – "צאנז" – בגילין תשרי, מביא עוברות הנהגתו של האדמ"רים הקדושים לבית צאנז זי"ע בערב יום הביפורים וביום הביפורים עצמו. הנה מספר קטעים מהמאסף המרגש הזה של ר' אריה לייבוש שפירלר. בסעודת ערב יום הביפורים דיבר הה"ק רבי שלמה מבאבוב זי"ע לפני בני עדתו ואמר בבכיות מרות: מעשה במלך שרצה לבבר את אחד משריו, ונתן לו את מלבושו שלו לזמן מה. אך הלה לא שמר עליו כהוגן והבגד נתלכלך. כשהחזירו, נזף בו המלך על שזלזל בבבוד המלכות, והשר נפל לרגליו והניל תחתנו לפניו שיסלח לו הפעם על עוונו, והמלך רב החסד מחל לו. אך הבה נחזי אנן, אמת שהמלך מחל לו על מעשה חסאו, אולם במציאות נשאר הבגד מלוכלך בכתם.

הוא הדין בבני אדם, הקב"ה נתן לכל יהודי נשמה קדושה חלק אלוק, ואם חטא חלי, הבה הוא מלכלך את נשמתו הקדושה, ואף שישוב ויקי חול לו הקב"ה, אכתי הבגד מטונף כמקדם, ומה מאד רבה ועצומה הבר שה. אמנם העצה אחת היא, צריכים לעשות תשובה מאהבה שעל ידי זה הזדונות מתהפכות לזכויות, ונמצא שהכתמים נעשים מרגליות מזהי רות.

לגמול חסד בסתר

אחד מתושבי צאנז בשם ר' אברהם שמואל שמעיה, שלח את בנו ר' יוסף בעת חולין בערב יום הביפורים אל מרן הדברי חיים מצאנז להזכי יר לרפואה שלמה. ר' אברהם שמואל היה לפנים מעשיר העיר, אלא שלאחר מכן ירד מנכסיו לגמרי. כשנכנס הבן הבחור בן מרן הדברי חיים, קם למתע מכאוב והחל לבעוק שכל הקהל יצא מיד מהחדר ללא שהיות. שמרן הדברי חיים אחז בשרוולו ודחפו לו להשאר בחדר. כשיצאו כולם ולא נותר שם אדם, נתן לו מרן הדברי חיים סכום כסף למסרו לאביו, ובידוי ברכות לרפואה שלימה. עד כדי כך הגיעו הדברי חיים בעיצר בבית עשיר לא יתבייש לקרוא את הסכום, ציוה מרן הדברי חיים בעיצר מה של עבודה הקודש בערב היום הקדוש, שכל הקהל הדב יצא ויחתין בחוץ, וכל זאת כדי לגמול חסד בסתר מעין רואים.

ויברכם ביום ההוא

על ברכות הקודש ביום זה של ערב יום הקדוש, סיפר הה"ח ר' חיים אלטר ראסה ז"ל: כאשר מישמש ובא יום הקדוש, יום הכפורים של שנת תש"ן – בתקופה הקשה שלאחר מבול הדמים בשואה האיומה – באו מגדי לת בית הספר לבנות שהוקם כ"ק מרן אדמו"ר מקלויזנבורג זי"ע בפפר נוואלה, בהביבה ליד מרן זי"ע. "הלא כל בת־ישראל זוכה בערב יוב"פ להתברך מאביה, והבנות היתומות האלו – למה יגרע חלקן?".

נבמרו רחמיו של אותו צדיק וקדוש ונעתר לבקשתה, אשר דוקא בשעה זשבוצה זו לפני "כל נדרי" – שכידוע היה זה אצלו מן הזמנים הכי קדושים ביותר מבל השנה, ופחד ר' חופף אז מעליו, נזדא על כל סביביו, עד כי התיראו מגשת אליו – תבאנה כל הבנות אצל תדיו ותעבודנה בסך לפניו, ומבעד החלון פרש את גלילי ידיו התיוורות (בתציבת צציף בו) והדעיף ברכתיו מעומקא דלבא ע"ג ראשה של כל תתומה לחוד, בשם הב שמות הקדושות, ומתוך התרגשות גדולה ותעוזג נפשי מרעיף מאין כמר תו. והיו דמעות רותחות זולגות בשעה זו מעיניו ומעיניהן. הבכיות גברו עד לב השמים, וכך עברו להן בסך למעלה משמונים בנות ישראל אשר זכו להתברך מפי מרן זי"ע.

מספר על כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע, כי בערב יוב"פ שנת תש"ה, בהיותו שרוי בצר ובמצוק עם אחבי"ר המעונים ע"י הצוררים ימ"ש במחנות הה שמדה, הסתבן והעמיד בתתונים את אחד משבניו לצדיק שישפוך עליו תשעה קבין מים שאגר במסתרים במסירות נפש להמוד בית היום.

"פושע ישראל"

ב"כל הכתוב לחיים" מובא מה שסיפר הה"ג ר' ישראל מאיר שריד מאן ז"ל, שהיה "יושב" בצאנז, שפעם אחת בלילי כל נדרי כשהתקדש אברך אחד ונשק את ספר התורה, צעק עליו מרן הדברי חיים זי"ע "אתה פושע ישראל, היתכן בכל השנה אתה חוטא וחושב כל כך הרבה, ועתה אתה בא לנשק הס"תז". כששמע האברך דברים אלו נפל לבו ופרץ בבכי ויללה כי חשב שבודאי רואה רבינו עליו פגמים גדולים ונוראים, וכך כל משך יום הכפורים התפלל האברך בהתעוררות עצומה בכוונה נכונה מאוד, ושב בתשובה שלימה על כל נדנוד של חטא.

במוצאי יוהכ"פ, כאשר כנהוג עברו כל הציבור לפני מרן הדברי חיים בבני מרון ובירך כל אחד ואחד בברכת "די זאלסט דיר האבען אלעס גיכך אויסגעבעטען", ניצב לו האברך הנ"ל אחרון בתור, וכשכבר יצאו כולם ניגש לפני מרן הד"ח ומידר בבכי רב מאוד עד שנעתקו המילים מפיו. שאל אותו מרן הד"ח "למה אתה בוכה? הלא במוצאי יוהכ"פ צדי קים להיות בשמחה רבה ועצומה מאוד, וכי יש שמחה כמו שמחה זו שסי כים להיות בשמחה רבה ועצומה מאוד, וכי יש שמחה כמו שמחה זו שסי לקו את כל העוונות חטאים ופשעיכם א"כ בכיה זו מה היא עושה?". השיב האברך: "הלא הדבי צעק עלי אתמול שאני פושע ישראל וכו' וכו', א"כ מי יודע מה ראה הדבי עלי, אולי אלו חטאים שאפילו יוהכ"פ אינו מכפר עלי". נענה אליו מרן הד"ח לאמור: "הלא כזונתי היתה רק עלי, וכל הב זיונות שאמרתי עלי אמיתי, כי אני מכיר את נגעי עצמי, ולא היתה כוד נתי כלל עליך חס ושלום".